

A Bölcsődei gondozás Helyi Szakmai Programja

módosítás

Kovács Jánosné
bölcsődevezető

A Bölcsődei gondozás- nevelés Helyi Szakmai Programja

A Csanádpalotai Bölcsődei Tagintézmény – Csanádpalota Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 47/2010. (III. 31.) Kt. h. számú határozatával jóváhagyott és a 85/2010. (V. 26.) Kt. h. számú határozatával kiegészített – Szakmai Programja az alábbiak szerint módosul:

I.

A Szakmai Program előlapjáról a „2005 – 2010” évszám hatályát veszti.

II.

A Szakmai Program II. pontja Bölcsőde adatai cím

a.) Az intézmény hivatalos elnevezése részben az intézmény címe helyébe az alábbi szöveg lép:

„Cím: Csanádpalota, Szent István utca 64.”

b.) Az intézmény alapító okiratának száma szöveg helyébe az alábbi szöveg lép:

„Az intézmény alapító okiratának száma: 220/2010. (XI. 24.) Kt. h.”

III.

A Szakmai Program III. pontja Helyzetelemzés cím

a.) 1. pontjának Az ellátást igénylő családok igényeinek, szociális helyzetének rövid bemutatása szövegrészben a „nagyközség” szó helyébe a „város” szó lép,

b.) 2. pontjának A bölcsőde bemutatása rész első bekezdése és a kihasználtságot bemutató adatok helyébe az alábbi szöveg, illetve adatok lépnek:

„A bölcsőde a bölcsődei ellátás céljára átalakított, bővített, eredetileg óvodának épült épületben működik. Működése a településen 50 éves múltra tekint vissza. Az intézményben a férőhelyszám 30 fő.

Kihasználtság:

	gondozott gyermekek viszonyítva	beíratott gyermekekhez viszonyítva
2005.	111,56 %	128,83 %
2006.	97,26 %	116,41 %
2007.	112,86 %	147,46 %
2008.	98,85 %	132,00 %
2009.	100,50 %	125,60 %

c.) 2. pontjának A bölcsőde bemutatása rész Gondozás és nevelés tárgyi feltételei cím alatti szöveg helyébe az alábbi szöveg lép:

A Bölcsődei gondozás- nevelés Helyi Szakmai Programja

„A bölcsőde a funkciónak megfelelően kialakított, akadálymentesített épület, 3 csoportszobával rendelkezik, jellege napos bölcsőde, gyermekek napközbeni elhelyezésére szolgál.

A bölcsőde egyéb helyiségei:

átvevő, közlekedő, mosdó/WC,

konyha, mosogató, raktár, mosóhelyiség, hulladékártoló,

iroda, dolgozói szociális helyiségek (öltöző, zuhanyzó + WC),

fedett terasz,

Berendezési tárgyak... textíliák ... játékok...”

d.) 3. pontjának A bölcsőde személyi feltételei rész Alkalmazottak száma – szakmai végzettség szövegrész helyébe az alábbi szöveg lép:

„Alkalmazottak száma 8 fő: - 1 fő tagintézmény vezető (bölcsődevezető)
 - 6 fő gondozónő
 - 1 fő kisegítő

Szakmai végzettség:

- bölcsődei szakgondozónő: 1 fő
- csecsemő- és kisgyermek gondozó: 1 fő
- kisgyermekgondozó, -nevelő 1 fő
- csecsemő- és gyermekgondozó 1 fő
- szakképzetlen gondozónő: 3 fő”

IV.

A Szakmai Program IX. **Kapcsolattartás a szülőkkel, a családi nevelés segítése** cím **Kiemelt feladatok 2005 – 2010-ig** Bölcsődei gondozás – nevelés terén alcím kiegészített 1. pontjának a hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó 2010. évi adatok helyébe az alábbi adatok lépnek:

„2010. 15 fő 14 fő”

V.

A Szakmai Program IX. **Kapcsolattartás a szülőkkel, a családi nevelés segítése** cím 3.) pontja után ”A bölcsődei gondozás-nevelés főbb helyzetein belül, havi tervezet készítése az alábbi szakmai program alapján 2005 – 2010-ig” cím és szöveg helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„A bölcsődei nevelés-gondozás főbb helyzetei, havi tervezet készítése az alábbi szakmai program alapján 2011 – 2014-ig:

A nevelés-gondozás valamennyi helyzetének célja a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi- és tárgyi környezettel való harmónia is, ezért a nevelés-gondozás valamennyi helyzetében lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi- és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedési mintát és segítséget kapjon optimális sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. A gondozás (testi szükségletek kielégítése) és a játék a bölcsődei élet

egyenrangúan fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése.

A bölcsődei élet legyen élvezetes, részvételre motiváló és kielégítő tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, interakciót ösztönző. A gyermekek számára biztosítani kell, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja a gyermek pozitív önértékelésének erősítése és a különböző faji, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek tiszteletének kialakítása.

1. Gondozás

Bensőséges interakciós helyzet gondozónő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek kielégítése.

A személyes és a szociális kompetencia kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a gondozónő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza (ez növeli az együttműködési kedvet), a sikertelenségért viszont nem jár elmarasztalás. Lényeges az elegendő idő biztosítása, mivel az egyes mozzanatok megtanulása hosszú gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a gondozónőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás jelentős mértékben befolyásolja a szokáskialakítást és az önállósodást.

2. Játék

A gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, az értelmi, az érzelmi és a szociális fejlődését. A gondozónő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatos fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése, mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

2.1. Mondóka, ének

A bölcsőben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak a megfigyelése, a gondozónő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmus hangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését.

A személyes kapcsolatban, játék helyzetben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

2.2. Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi, értelmi (ezen belül beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet) és szociális fejlődésére. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így a kisgyermek számára alapvető érzelmi biztonság egyszerre feltétel és eredmény. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Fejlődik emberismerete, a főhőssel való azonosulás fejleszti empátiáját, gazdagodik szóincse. A mese segíti az optimista életfilozófia és az önálló véleményalkotás alakulását.

A bölcsőben a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

2.3. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás – nem az eredmény.

A gondozónő a feltételek biztosításával, az egyes technikák megmutatásával, a gyermek pillanatnyi igényeinek megfelelő technikai segítséssel, az alkotókedv ébren tartásával, a gyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével, megőrzésével segítheti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődést és a személyiségfejlődésre gyakorolt hatások érvényesülését.

2.4. Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, az egymásról és a környezet szépségéről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (például viráglocsolás, gyümölcsnap előkészítése... stb.). Az öröm forrásai az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása. Az egyes tevékenységek fejlesztik az ízlést, a hétköznapi élet esztétikumára iránti igényességet, a mások felé fordulást, mások igényeinek figyelembe vételét és az empátiát.

3. Mozgás

Csecsemő- és kisgyermekkorban a mozgás alapvető formái alakulnak ki, fejlődnek. A mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel gyakorolja a mozgást. Mind a szobában, mind az udvaron biztosítani kell a gyermekek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják a gyermekek az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikusá válik a mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása.

Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömeik telik a játékban.

Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, pl.: hempergő, elkerített szobasarkok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint szobában. A szobai játékok sokféleségük folytán a kéz finommozgását és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek nagymozgásos játékok.

Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveltekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget.

4. Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődében nincs helye. A bölcsődei nevelés-gondozás területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük: minden olyan tapasztalat- és/vagy információszerzési folyamat tanulás, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben és/vagy a gondolkodásban.

A tanulás a gyermek korából é fejlettségéből adódó tevékenység, illetve tevékenységbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőtelle és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a gondozónő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A gondozónő a saját nevelési igényű gyermekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direkterben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos elem. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek más az anyanyelvük, mint a nemzeti nyelv.

VI.

A Szakmai Program **IX. Kapcsolattartás a szülőkkal, a családi nevelés segítése** cím **Kiemelt feladatok 2005 – 2010-ig alcím helyébe a „Kiemelt feladatok 2011 – 2014-ig” alcím és az alábbi szöveg lép,** egyidejűleg a kiegészítéssel beiktatott szövegrészt követő 2. és 3. pont és az azt követő szövegrész hatályát veszti:

„Kiemelt feladatok 2011 – 2014-ig:

Bölcsődei gondozás-nevelés terén havi tervezet készítése

- 1.) Mondóka, ének
- 2.) Vers, mese
- 3.) Alkotó tevékenység
- 4.) Hátrányos helyzetű gyermekek segítése a bölcsődei ellátásban: a gyermekvédelmi felelős, az Alapszolgáltatási Központ és Gyermekjóléti Szolgálat Gyermekjóléti és Szociális Szolgáltatási Egységének munkatársaival és a védőnőkkel történő esetmegbeszéléssel.”

VII.

A Szakmai Program **XII. A bölcsőde kapcsolatrendszere** cím **Fejlődés jellemzői a bölcsődés kor végére alcím az alábbi szövegrésszel egészül ki:**

„Fejlődés jellemzői a bölcsődés kor végére

A Szakmai Program a bölcsődei alapelvek érvényesülése mellett segít abban, hogy az életkori sajátosságokat figyelembe véve biztosítja a gyermekek sokoldalú fejlődését. A bölcsőde, mint intézmény, meg tudja őrizni a korosztálynak megfelelő gyermekközpontú szemléletét.”

VIII.

A Szakmai Program jelen módosítása a fenntartó jóváhagyásával 2010. december hó 1. napjával lép hatályba.

Csanádpalota, 2010. november 18.

Záradék: A Szakmai Program módosítását Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 221/2010. (XI. 24.) Kt. h. számú határozatával jóváhagyta.

Csanádpalota, 2010. november 24.

Kovács Sándor
polgármester